

JUSTIITSMINISTEERIUM

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Teie 17.07.2024

Meie 16.08.2024

nr 5-3/24/5, KAM/24-
0771/-1K
nr 8-2/5619

**Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse
20. detsembri 2007. a määruse nr 262
„Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse
kord“ muutmise“ eelnõu kooskõlastamine**

Austatud minister

Kaitseministeerium on saatnud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks määruse „Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 262 „Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse kord (RSVKK)“ muutmise“ eelnõu (*eelnõu*). Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

- 1. RSVKK § 8 lg 2 p 6** – RSVKK § 22 lõike 1 punkti 17 kohaselt koostatakse selle riigisaladuseks oleva teabe salastatuse taseme määramise kord, mida võib RSVKK kohaselt salastada mitmel tasemel. Piiratud tasemega töötlussüsteemide puhul § 22 lõike 1 punkti 17 kohast juhust ei kehtestata ega kooskõlastata Välisluureametiga (VLA), samas on piiratud taseme teabe töötlemist puudutava sätte mõju lai. Teeme ettepaneku lisada seletuskirja suunised piiratud tasemega teabe töötlussüsteemi puhul teabe väärtuse hindamise kohta ning selle kohta, kas ja milline peaks olema kooskõlastusprotsess teiste töötlussüsteemide vastutavate töötlevate üksustega, kui töötlussüsteemist on ligipääs teise töötleva üksuse töötlussüsteemile.
- 2. RSVKK § 8 lg 2 p 6** – RSVKK § 106¹ kohaselt on töötlevad üksused vastutav üksus, haldav üksus ja kasutav üksus. Palume seletuskirjas täpsustada, milline töötlev üksus on õigustatud hindama, kas eksisteerib oht julgeolekule või mitte. Vastasel korral võib juhtuda, et haldav üksus, nt IT asutus otsustab ilma vastutava töötleja teadmata töödelda piiratud teavet ametkondlikuks kasutamiseks mõeldud (AK) või avaliku teabena. Kuna piiratud teabe puhul ei ole vaja koostada ka juhust RSVKK § 22 lõike 1 punkti 17 mõttes ega seda VLA-ga kooskõlastada, siis võib juhtuda, et teavet hakatakse ilma eelneva vastutava töötleja nõusolekuta töötleva valel alusel. Nimelt vastutav töötlev üksus küll kehtestab töötlussüsteemi nõuded ehk dokumentatsiooni, kuid sisendeid annab, muudatusettepanekuid teeb ja töötlussüsteemide dokumentatsiooni IT-tehnilist poolt haldab haldav üksus, kelleks üldjuhul on IT asutus. Seetõttu võib juhtuda, et haldav asutus asub piiratud teavet töötleva madalamal tasemel ekslikult, ilma vastutava töötleja nõusolekuta.
- 3. RSVKK § 8 lg 2 p 6** – sätte uue sõnastuse kohaselt on riigisaladuseks piiratud tasemel salastatud teavet töötleva töötlussüsteemi tehnilisi andmeid või turvameetmeid kajastav teave, välja arvatud teave, mille avalikuks tulek ei kahjusta Eesti Vabariigi julgeolekut.

Palume selgitada, miks on piiratud tasemel salastatud teabe kaitse seotud üksnes Eesti Vabariigi julgeoleku kaitse eesmärgiga. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse (RSVS) § 1 kohaselt on teabe salastamise eesmärk lisaks Eesti Vabariigi julgeoleku tagamisele ka välissuhtlemise kaitse.

Erinevates valitsemisalades võib kasutusel olla erinevat liiki töötlussüsteeme - esiteks siseriiklikud süsteemid, kus töödeldakse lisaks Eesti riigisaladusele ka NATO ja EL teavet jt riikide salastatud teavet, ning teiseks NATO enda süsteemid. Riigisisese süsteemi puhul, kus töödeldakse muu hulgas ka EL, NATO teavet ning teiste riikide saladusi, koostatakse töötlussüsteemi dokumentatsioon ja määratakse teabe salastatuse tase riigisisese asutuse poolt. Võib olla võimalik, et süsteemis valdavalt ongi EL või NATO salastatud teave või mõne teise riigi riigisaladus. Turberisk esineb ennekõike piiratud tasemega töötlussüsteemide puhul, kus eelnõu kohase RSVKK § 8 lg 2 p 6 nimetatud teabe väärtuse üle on võimalik otsustada ilma VLA-d kaasamata. Kui salastatud välisteave lekib, siis kahjustab see ennekõike välissuhtlust, kaudselt ka EV julgeolekut, kui on tegemist meile olulise partneriga. Mõõname, et see on ettepanek, mis tuleks läbivalt üle vaadata tuleviku perspektiivis, eelkõige kas sellise piirangu seadmine on mõistlik.

4. **RSVKK § 8 lg 2 p 8-12** – eelnõu teeb viite RSVKK § 22 lg 1 p-le 17, mille tulemusel võib kogu töötlussüsteemi tehnilisi andmeid ja turvameetmeid kajastavat teavet kogumina käsitleda madalama taseme teabena. Ebaselgeks jääb, kas teabe kogumit on võimalik salastada madalamal tasemel kui selle osadeks olevate andmeühikute salastatuse tase. Seletuskiri selle kohta selgitusi ei anna. Seega ei ole hetkel võimalik hinnata, kas eelnõus toodud säte on kooskõlas soovitava eesmärgiga. Palume sätte sõnastus üle vaadata ja seletuskirja täiendada.

Lisaks palume selgitada, kas eelnõu eesmärk on võimaldada ka punktide 8–12 sätestatud teabe puhul hinnata, et tegemist on avaliku teabega, või tuleks siinkohal siiski ette näha, et teavet võib käsitleda AK teabena. Seletuskiri siinkohal selgitusi ei anna. Juhul kui on mõeldud, et selline teave võib olla üksnes AK teave, mitte ka avalik, siis palume sätetesse lisada ka vastav täiendus.

Siinjuures märgime, et piiratud tasemega töötlussüsteemide puhul peab RSVKK § 8 lg 2 punktides 11 ja 12 nimetatud teave igal juhul jääma piiratud teabeks ning seda ei saa käsitleda AK ega ka avaliku teabena. Palume seletuskirja vastavalt täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Katariina Kärsten 54440407
Katariina.Karsten@just.ee
Kati Mets
Kristel Niidas